

Quickscan Flora en Fauna

Noordsingel te Wezep

In het kader van een bouwvergunning

Uitvoering	Ruimte voor Advies - R. Harleman, Natuur- & landschapsdeskundige Deventerstraat 179, 8171 NS Vaassen
Opdr.gvr.	Dhr. B. Lowijs
Locatie	Noordsingel te Wezep
Datum	12 juni 2019

INHOUD

1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding en doel	
1.2	Beschrijving locatie en ingreep	
1.3	Opzet onderzoek	
2	Resultaten beschermde flora en fauna	5
2.1	Vaatplanten	
2.2	Broedvogels	
2.3	Vleermuizen	
2.4	Grondgebonden zoogdieren	
2.5	Amfibieën en reptielen	
2.6	Vissen en ongewervelden	
3	Effecten beschermde flora en fauna	8
3.1	Vaatplanten	
3.2	Broedvogels	
3.3	Vleermuizen	
3.4	Grondgebonden zoogdieren	
3.5	Overige soortgroepen	
4	Gebiedsbescherming	10
4.1	Gelders Natuurnetwerk en Groene Ontwikkelingszone	
4.2	Natura 2000-gebieden	
5	Conclusies en aanbevelingen	12
5.1	Overzicht van de bevindingen	
5.2	Conclusies en aanbevelingen	
6	Samenvatting wettelijk kader	14
6.1	Inleiding	
6.2	Gebiedsbescherming	
6.3	Soortenbescherming	
6.4	Rode lijsten	

INLEIDING

1.1 Aanleiding en doel

Voorliggend rapport beschrijft de uitkomsten van een quickscan flora en fauna uitgevoerd aan het perceel gelegen naast de Noordsingel 2 te Wezep. Het voornemen is een nieuw woonhuis te bouwen op het perceel. Wet- en regelgeving vragen in dat geval om een onderzoek op het gebied van flora en fauna. Voor het onderzoek voldoet in eerste instantie een 'quickscan': een kort onderzoek op basis van een beknopt bronnenonderzoek en een veldbezoek, waarbij een deskundige een inschatting maakt van de mogelijke aanwezigheid van beschermde flora en fauna. De quickscan betreft een momentopname, er kan dus geen rekening worden gehouden met de dynamische aspecten van natuur, zoals migratie en kolonisatie door soorten en veranderd terreingebruik en -beheer na afloop van het onderzoek. De quickscan kan onder andere leiden tot uitvoeriger onderzoek of tot een advies voor mitigerende/compenserende maatregelen.

1.2 Beschrijving locatie en ingreep

De onderzoekslocatie betreft een perceel zonder bebouwing, gelegen in de bebouwde kom van Wezep in de gemeente Oldebroek (zie afb. 1.1 en 1.2). Het perceel is circa 500 m² groot en bestaat voornamelijk uit gras (weide) waarlangs aan de zuidoostzijde een coniferen haag aanwezig is. Dit perceel werd tijdens het veldbezoek beweid door twee schapen. Verdere opgaande beplanting ontbreekt en komt alleen voor in de vorm van singels en bomenrijen langs de wegen en op enkele kavelgrenzen. De omringende percelen zijn voornamelijk bebouwd met woningen. Aan de overkant van de Neder Enckweg is een perceel in agrarisch gebruik. En aan de overkant van de Noordsingel is een stuk in gebruik als speelweide. Op de onderzoekslocatie wil de initiatiefnemer een nieuwe woning bouwen. Mogelijk worden de aanwezige coniferen verwijderd.

1.3 Opzet onderzoek

De ecologische quickscan bestaat uit een beknopt literatuuronderzoek (verspreidingsatlassen, websites etc.), een veldbezoek en rapportage met bevindingen en advies. De locatie is op 12 juni 2019 bezocht door R. Harleman, natuur- en landschapsdeskundige bij bureau Ruimte voor Advies. Tijdens dit onderzoek is het terrein verkend op de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde flora en fauna. Daarbij is vooral gelet op sporen die op vaste, jaarrond beschermde nesten, verblijfplaatsen of groei locaties duiden van beschermde soorten waarvan het voorkomen in het gebied bekend is (verspreidingsatlassen, websites, eigen kennis). Er is gebruik gemaakt van een verrekijker en fotocamera. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren bewolkt en matige wind bij een temperatuur van 18 °C.

1.4 Kwaliteitsborging

Door de inzet van deskundigen op gebied van ecologie en landelijk geaccepteerde onderzoeksmethoden is de kwaliteit van het onderzoek zoveel mogelijk gewaarborgd. Ruimte voor Advies hanteert de richtlijnen van het Netwerk Groene Bureaus en de richtlijnen uit de soortenstandaarden/kennisdocumenten van RVO/BIJ12. Toetsing van de aanpak en uitwisseling van ervaringen met gemeente/provincie en collega-onderzoekers vindt plaats op regelmatige basis.

Garanties over aan-/afwezigheid van planten en dieren is niet te geven. Daarvoor is de aard en de opzet van een quick scan niet toereikend. Daarbij is het een eenmalige momentopname en houdt het geen rekening met de dynamische aspecten van natuur, zoals migratie en kolonisatie door soorten en veranderingen in terreingebruik en -beheer. De geldigheidsduur van de rapportage bedraagt voor de zwaardere beschermde soorten maximaal 3 jaar.

Afb. 1.1: De onderzoekslocatie te Wezep. Met een rood kader is de onderzoekslocatie aangegeven. Bron: GoogleMaps

Afb. 1.2: Ligging onderzoekslocatie (rode cirkel) in Wezep. Bron ondergrond: GoogleMaps.

2

RESULTATEN BESCHERMDE FLORA EN FAUNA

2.1 Vaatplanten

Op het perceel zijn geen beschermde of bijzondere plantensoorten aangetroffen. Geschikte omstandigheden voor bijzondere vegetatie ontbreken. Het perceel wordt momenteel beweide door twee schapen en bestaat uit gras met rurale soorten, zoals Jacobskruiskruid, Kruldistel en Klaproos. In combinatie met de voedselrijke omstandigheden en het ontbreken van zeer specifieke biotopen waar beschermde planten worden aangetroffen, is aanwezigheid van beschermde vaatplanten daarmee uit te sluiten. Door het ontbreken van muren of stenen is de aanwezigheid van muurplanten ook uitgesloten. Nader onderzoek naar vaatplanten is niet nodig.

2.2 Broedvogels

Vogels met jaarrond beschermde verblijfplaats

Er zijn geen potentiële jaarrond beschermde nestplaatsen van broedvogels aangetroffen in het onderzoeksgebied en in directe omgeving. De coniferenhaag is niet geschikt voor jaarrond beschermde soorten zoals Huismus of Gierzwaluw. Ook zijn deze bomen ongeschikt als nestlocatie voor roofvogels of uilen. Echter biedt de aanwezige begroeiing wel schuilmogelijkheden voor de aanwezige huismussen. De huismussen zijn gevestigd in de woningen rondom dit perceel. Afgezien van deze coniferenhaag zijn er genoeg alternatieve in de omgeving die schuilmogelijkheden bieden voor huismussen. Tuinen rondom het om te vormen perceel bevatten bossages en hagen die als alternatieven dienen. De herinrichting van het perceel zal derhalve niet leiden tot verstoring, aantasting of vernieling van jaarrond beschermde rust- of voortplantingsplaatsen of leefomgeving van jaarrond beschermde vogels.

Overige broedvogels

Van de meeste broedvogels is het nest alleen beschermd in de periode dat het voor de voortplanting gebruikt wordt. Door de aanwezigheid van de begroeiing rondom het perceel en door de inrichting van het perceel is het terrein geschikt als broedlocatie voor de standaard zangvogelsoorten. Tijdens het veldbezoek werd dan ook een nest van een Ekster waargenomen in één van de coniferen.

2.3 Vleermuizen

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten zijn zwaar beschermd vanuit de Europese Habitatrichtlijn. Geschikte verblijfplaatsen zijn vaak beperkt beschikbaar. Door sloop en renovatie zijn de laatste decennia veel potentiële verblijfplaatsen verdwenen. Niet alleen verblijfplaatsen, maar ook lineaire doorlopende landschapselementen waarlangs vleermuizen zich verplaatsen tussen slaapplek en foerageergebied (zogenaamde vliegroutes) en belangrijk foerageergebied zijn beschermd.

De coniferenhaag op het projectgebied zijn niet geschikt voor overwegend boombewonende soorten. Deze soorten komen mogelijk wel in de omgeving voor, maar zullen niet gevestigd zijn in het projectgebied. Daarvoor missen de bomen geschikte holten, stamschuren of zwaardere dode stammen/takken. De aanwezigheid van vaste, jaarrond beschermde verblijfplaatsen van vleermuizen is, voor wat betreft de bomen, uitgesloten.

Door de aanwezige begroeiing rondom het onderzoeksgebied is het gebied minimaal geschikt als foerageergebied en vliegroute. Vleermuizen gebruiken de coniferen mogelijk als jachtgebieden echter geldt ook hiervoor dat er genoeg alternatieve aanwezig zijn in de omgeving die kunnen dienen als alternatief jachtgebied. Als vliegroute zullen deze coniferen niet gebruikt worden, deze vormen geen lijn-begroeiing die mogelijke jachtgebieden verbind.

2.4 Grondgebonden zoogdieren

Onder “grondgebonden zoogdieren” worden hier bedoeld alle zoogdieren met uitzondering van vleermuizen. Dit zijn knaagdieren, haasachtigen, insecteneters, marters en eekhoorns. In het plangebied zijn nergens sporen die duiden op aanwezigheid (latrines, prooiresten, krabsporen, eierschalen) aangetroffen. Ook Boommarter komt met zekerheid niet voor. Van een nestplaats of anderszins belangrijke functie voor de Eekhoorn is eveneens geen sprake.

Algemene kleine zoogdiersoorten zoals Veldmuis, Bosmuis, Bruine rat en Huisspitsmuis komen vrijwel zeker voor in het onderzoeksgebied. De tuinen rondom het terrein en ook de coniferen haag is erg geschikt voor de Egel, Haas en Konijn. Voor deze soorten geldt in de Provincie Gelderland een vrijstelling bij ruimtelijke inrichting en ontwikkeling. Overige beschermde of bijzondere grondgebonden zoogdiersoorten zijn uit te sluiten wegens het ontbreken van potentieel leefgebied.

2.5 Overige soorten

Door het ontbreken van oppervlaktewater op het terrein is het vóórkomen van vissen uitgesloten. Door dit ontbreken is aantasting van voortplantingshabitat van amfibieën ook uitgesloten. Het terrein voldoet niet aan de voorwaarden waaraan potentieel leefgebied van reptielen en ongewervelden (libellen, kevers, weekdieren) moet voldoen, waardoor aanwezigheid van dergelijke soorten is uitgesloten. Het begroeide deel van het projectgebied is echter wel geschikt als landhabitat voor enkele veelvoorkomende amfibieën (Bruine kikker of Gewone pad), maar in zeer beperkte mate.

Afb. 2.1: De aanwezige coniferen op het terrein die mogelijk worden verwijderd. De begroeiing is geen nestlocatie voor jaarrond beschermde vogels, echter is de begroeiing wel geschikt voor algemene broedvogels. Zo is tijdens het veldbezoek een nestlocatie van een Ekster waargenomen. Voor vleermuizen is de begroeiing ongeschikt.

Afb. 2.2: De aanwezige beplanting bestaat voornamelijk uit Jacobskruidkruid.

Afb. 2.3: Aan de rand van het terrein zijn Klaprozen aanwezig.

Afb. 2.4: Ook Kruldistel is aanwezig op het perceel. Verder ontbreken beschermde planten.

Afb. 2.5: Het perceel wordt momenteel beweide door een tweetal schapen.

3

EFFECTEN BESCHERMDE FLORA EN FAUNA

3.1 Vaatplanten

Door de beheersomstandigheden in combinatie met de voedselrijkdom komen op de onderzoekslocatie komen geen beschermde vaatplanten voor. De ingreep heeft derhalve geen gevolgen op beschermde plantensoorten.

3.2 Broedvogels

De voorgenomen ontwikkeling zal niet leiden tot verstoring, aantasting of vernieling van jaarrond beschermde rust- of voortplantingsplaatsen. Tijdens het veldbezoek zijn geen nesten aangetroffen of sporen van jaarrondbeschermde nesten. Vervolgonderzoek naar jaarrond beschermde nesten is derhalve niet nodig.

De nieuwbouw van de woning kan tot kansen voor Huismussen leiden. Het realiseren van nestgelegenheid zorgt ervoor dat het aantal nestmogelijkheden wordt vergroot na de werkzaamheden. Het aanbieden van nestgelegenheid is vaak eenvoudig te bewerkstelligen door bijvoorbeeld het plaatsen van vogelvides onder de onderste pannenrijen, inbouwen van nestkasten of simpelweg het niet of op hogere panelen aanbrengen van vogelwerende maatregelen. Uiteraard is ook het ophangen van nestkasten een mogelijkheid.

Tijdens het broedseizoen zijn broedgevallen van algemene broedvogels zoals Ekster, Merel, Zanglijster, Roodborst en Houtduif in de begroeiing rondom het terrein mogelijk. Een ruwe indicatie van het broedseizoen is de periode half maart - half augustus. Uitsluitend van belang is het feit of bezette nesten aanwezig zijn, ongeacht de periode. Eerdere of latere broedgevallen van met name duiven zijn ogelijk. In geval van bezette nesten moet gewacht worden de werkzaamheden totdat vogels het nest vrijwillig permanent verlaten hebben. De werkzaamheden kunnen leiden tot het verstoren van broedgevallen van algemene broedvogels. Door geluid en trillingen kunnen vogels hun nest verlaten. Het is van belang om de werkzaamheden buiten het broedseizoen te starten. Ook het mogelijk verwijderen van de begroeiing dient te worden uitgevoerd buiten het broedseizoen.

3.3 Vleermuizen

Op het terrein zijn geen potentiële vaste, jaarrond beschermde rust- of voortplantingsplaatsen van vleermuizen aangetroffen. Ook is de opgaande begroeiing matig geschikt als foerageergebied. Echter is niet uit te sluiten dat vleermuizen deze begroeiing gebruiken als jachtgebied. Omdat er genoeg alternatieve aanwezig zijn in de nabije omgeving is bij de verwijdering van deze begroeiing nader onderzoek naar essentieel foerageergebied niet noodzakelijk. Wél kan er verstoring plaatsvinden tijdens de werkzaamheden door lichtgebruik. Vleermuizen zijn erg gevoelig voor licht; wanneer de begroeiing gebruikt wordt als foerageergebied en vliegroute kan verstoring optreden wanneer men tussen zonsondergang en zonsopgang gebruik maakt van verlichting. Het uitvoeren van nader onderzoek naar effecten op beschermde rust- of voortplantingsplaatsen en functionele leefomgeving van vleermuizen is niet noodzakelijk.

3.4 Grondgebonden zoogdieren

Op de projectlocatie worden voornamelijk kleine, zeer algemene zoogdiersoorten verwacht. De werkzaamheden kunnen tot negatieve effecten op deze soorten leiden, bijvoorbeeld door de aantasting van holen en gangenstelsels. Omdat een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting geldt, moet alleen rekening gehouden worden met de algemene zorgplicht die voor alle dieren en planten geldt. Vaste rust- en voortplantingsplaatsen of ander belangrijk leefgebied van marterachtigen en Eekhoorn ontbreken. De bestemmingsplanwijziging en voorgenomen ingrepen hebben geen effect op beschermde zoogdieren of hun leefgebied. Nader onderzoek naar beschermde zoogdiersoorten is derhalve niet aan de orde.

3.5 Overige soortgroepen

Het terrein is ongeschikt voor beschermde soorten uit overige soortgroepen en een effect is daardoor uit te sluiten. Voor enkele algemene amfibieën die mogelijk op de locatie voorkomen (Bruine kikker, Gewone pad) bestaat een (geringe) kans op aantasting van landhabitat. Voor deze soorten heeft de provincie Gelderland een algemene vrijstelling bij ruimtelijke inrichting en ontwikkeling verleend.

4

GEBIEDSBESCHERMING

4.1 Gelders Natuurnetwerk (GNN) en Groene ontwikkelingszone (GO)

Het Gelders Natuurnetwerk ligt op circa 900 meter afstand en de Groene ontwikkelingszone op circa 1500 meter afstand van het onderzoeksgebied (zie afb. 4.1). Op deze afstand komt van het Gelders Natuurnetwerk het deelgebied 'Randmeerkust' voor. De kernkwaliteiten die gelden bij de beide provinciale natuurbestemmingen zijn niet van toepassing op het plangebied. De aard van de onderzoekslocatie is dusdanig afwijkend en de onderlinge afstand is voldoende groot dat een effect is uit te sluiten. De bouw van de nieuwe woning zal geen negatieve effecten hebben op de kernkwaliteiten van het deelgebied.

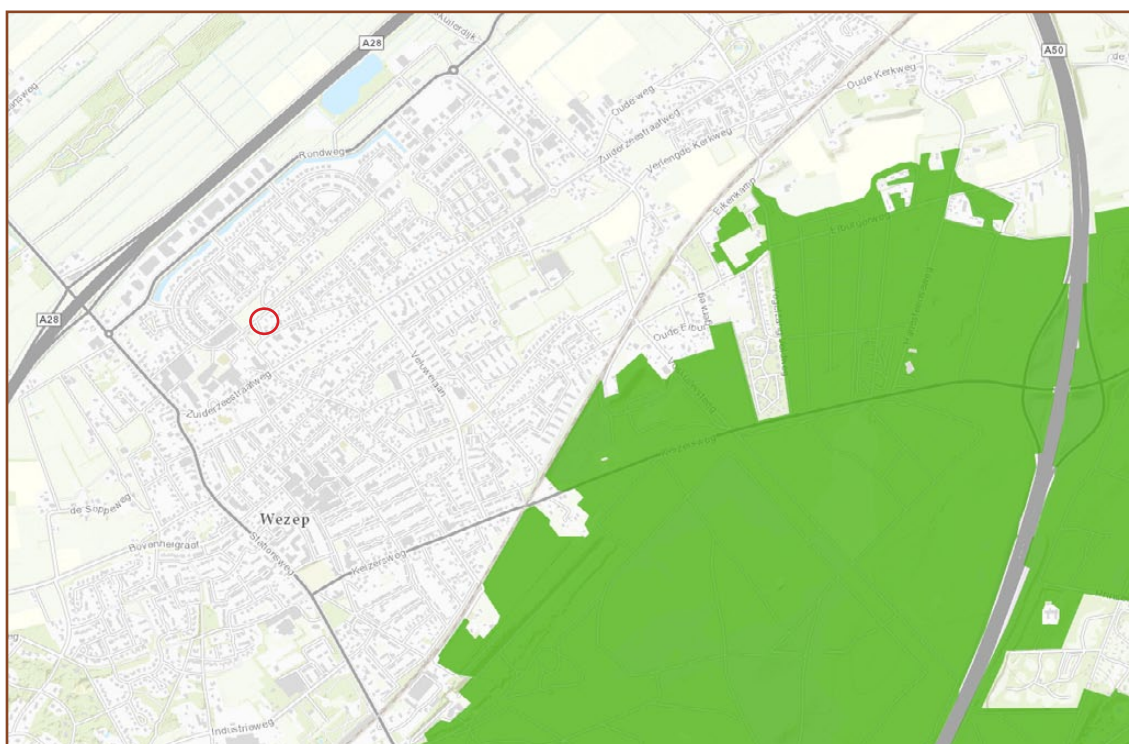
4.2 Natura 2000

Dichtsbijzijnde Natura 2000-gebied 'Veluwe' ligt op afstand circa 1000 m afstand van de onderzoekslocatie (zie afb. 4.2). Gezien de aard, de afstand en beperkte schaal van de ingreep en het ontbreken van functionele binding tussen onderzoeksgebied en Natura 2000-gebied zijn directe effecten op de doelstellingen van Natura 2000-gebieden uitgesloten. Tussen het onderzoeksgebied en het Natura2000-gebied ligt veel bebouwing waardoor een verbinding verbreekt en ook verstoring niet zal optreden. Mogelijke trillingen en geluid zal worden opgevangen en geblokkeerd door de aanwezige bebouwing. Het terrein is hedendaags cultureel ingericht, in deze cultuurrijke omgeving zullen geen doelsoorten van het Natura2000-gebied voorkomen. Deze zullen dan ook geen effect ondervinden als het terrein bebouwd zal worden. Er treedt door de voorgenomen ingreep geen negatief effect op.

Stikstofgevoelige habitattypen liggen op circa 1000 m afstand van de onderzoekslocatie, het Natura2000-gebied Veluwe. Mogelijk heeft de ontwikkeling gevolgen voor stikstofgevoelige habitattypen. De bouw van een nieuwe woning betekent zowel een blijvende als tijdelijke verandering in stikstofuitstoot. De verandering in stikstofuitstoot wordt veroorzaakt door een tijdelijke effecten tijdens de bouwwerkzaamheden. Blijvende verandering in stikstofuitstoot door de bouw van een woning is aanwezig maar zal gering zijn. Verwacht wordt niet dat deze bouw de grenswaarde zal overschrijden. Het project zal naar verwachting niet leiden tot negatieve effecten op de gevoelige habitattypen. Echter zal gericht onderzoek hier alleen uitsluitsel over kunnen geven.

Afb. 4.1: Ligging onderzoekslocatie (rode cirkel) ten opzichte van Gelders Natuurnetwerk (donkergroen) en de Groene ontwikkelingszone (licht groen). De afstand bedraagt circa 900 m tot het Gelders Natuurnetwerk. Gezien de afstand en de omvang van het plan is negatieve effecten op kernkwaliteiten uit te sluiten. Bron: Atlas van Gelderland, Thema GNN, Thema Kernkwaliteiten, 2019.

Afb. 4.2: Ligging onderzoekslocatie ten opzichte van het Natura2000 gebied 'Veluwe' (groen). De locatie ligt circa 1000 meter van het natuurgebied af. Gezien de afstand, ontbrekende verbinding en de omvang van het plan zijn negatieve effecten op habitattypen en doelstellingen uit te sluiten. Bron ondergrond: Atlas van Gelderland, Thema Natura 2000, 2019.

5.1 Overzicht van de bevindingen

Soortgroep	Aanwezig	Effect	Aanbevelingen
Flora - beschermde soorten	niet	geen	geen
Vleermuizen - verblijfplaatsen	niet	geen	geen
Vleermuizen - viegroute	niet	geen	geen
Vleermuizen - foerageergebied	mogelijk	mogelijk	zie 5.2
Zoogdieren - gebouwbewonend	niet	geen	geen
Zoogdieren - grond-/boombewonend	niet	geen	geen
Zoogdieren - vrijgestelde soorten	mogelijk	mogelijk	zorgplicht
Vogels - jaarrond beschermde nesten	niet	geen	geen
Vogels - algemene broedvogels	zeker	mogelijk	zie 5.2
Overige soortgroepen - alle soorten	niet	geen	geen

Soortgroep	Aanwezig	Effect	Aanbevelingen
Natura2000 - zuurgevoeligheid	niet	geen	geen, mits.. ¹
Overige onderdelen NNN	niet	niet	geen

¹= Het aspect van zuurgevoeligheid is bij deze beoordeling niet meegenomen.

5.2 Conclusies en aanbevelingen

- De ingrepen leiden niet tot aantasting of vernieling van (potentiële) jaarrond beschermde verblijfplaatsen van vogels, zoogdieren of andere soorten. De ingrepen leiden ook niet tot aantasting of vernielen van beschermde flora of tot negatieve effecten van de doelstellingen van beschermde gebieden.

T.a.v. vleermuizen

- De sloop-/bouwwerkzaamheden kunnen door licht leiden tot verstoring van het mogelijk foerageergebied langs de coniferen. Indien men de sloop-/bouwwerkzaamheden uitvoert tijdens de avond-/nachtelijke uren, is onderzoek naar foerageergebieden van vleermuizen nodig. Zo niet, dan kan dit onderzoek achterwege blijven. Genoeg alternatieve foerageergebieden zijn voorhanden indien de coniferen op de onderzoekslocatie worden verwijderd.

T.a.v. algemene broedvogels

- Werk buiten het broedseizoen of start de werkzaamheden buiten het broedseizoen zodat algemene broedvogels zich niet zullen vestigen in de coniferen. Op deze wijze treed er geen vertoring op van algemene broedvogels. Een ruwe indicatie van het broedseizoen is de periode half maart - half augustus.
- Wanneer de aanwezige coniferen worden verwijderd, dient dit te worden uitgevoerd buiten het broedseizoen zodat er geen nestgevallen worden verstoord of vernietigd.
- Mochten er bij de start van de werkzaamheden toch broedgevallen aanwezig zijn, dan dient gewacht te worden tot het moment dat de jongen op eigen kracht het nest definitief verlaten hebben. Bezette nesten mogen nooit vernield of verstoord worden.

T.a.v. algemene zaken

- Ten aanzien van vrijgestelde soorten zoogdieren/amfibieën (en tevens alle dieren en planten – beschermd of niet beschermd) geldt dat men zich dient te houden aan de algemene zorgplicht. Dit houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna naar redelijkheid zoveel

mogelijk voorkomen moeten worden.

- Wanneer men tijdens de werkzaamheden toch beschermde soorten aantreft, dienen werkzaamheden tijdelijk te worden stilgelegd en contact op te nemen met een deskundige (volgens omschrijving van het Ministerie van EZ) op het gebied van flora en fauna.

Extra: Ruimte voor Advies promoot natuur in stad & land. Zo is het op erven in het buitengebied vaak met relatief weinig moeite mogelijk om huismussen, vleermuizen, zwaluwen en andere dieren een plek te geven. Breng bijvoorbeeld nestvoorzieningen en andere verblijfplaatsen aan, pas inheemse beplanting toe, wees terughoudend met verlichting en bestrating en royaal met groen.

6

SAMENVATTING WETTELIJK KADER

6.1 Inleiding

In Nederland is de wetgeving omtrent de bescherming van natuurwaarden gesplitst in soortbescherming en gebiedsbescherming. De bescherming was voorheen geregeld in respectievelijk de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998. Voor houtopstanden gold de Boswet. Op 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming (Wnb) in werking getreden die de bovenstaande wetten vervangt. Wat betreft gebiedsbescherming is er weinig veranderd. Op het gebied van soortenbescherming hebben zich diverse wijzigingen voorgedaan. Zo zijn veel planten en vissen onder de nieuwe wet niet meer beschermd, terwijl een aantal zeldzame dagvlinders en libellen juist zijn toegevoegd. Verder is het bevoegd gezag in de meeste gevallen GS van de provincie, waar dat eerder de RVO was. De provincies hebben meer zeggenschap over het beleid, wat zich vooral uit in het feit dat er verschillen zijn in de vrijstellingslijsten van soorten waarvoor bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting of bestendig beheer en onderhoud vrijstelling geldt. Meer informatie over de Wet natuurbescherming is onder andere terug te vinden op de websites van de Rijksoverheid en de verschillende provincies.

6.2 Gebiedsbescherming

Gebiedsbescherming was voorheen opgenomen in de Natuurbeschermingswet 1998 en heeft de bescherming en instandhouding van natuurgebieden in Nederland als doel. Daartoe zijn gebieden aangewezen in het kader van de Vogelrichtlijn (VR-gebieden), Habitatrichtlijn (HR-gebieden) en het Verdrag van Ramsar (Wetlands). Beschermden Natuurmonumenten vervallen onder de Wet natuurbescherming omdat deze vrijwel geheel samenvallen met **Natura 2000-gebieden**. De VR- en HR-gebieden worden samengevat onder de noemer Natura 2000. Voor de Natura 2000-gebieden worden/zijn instandhoudingsdoelen geformuleerd voor specifieke vogelsoorten of habitats. Deze kunnen van gebied tot gebied verschillen. De hierboven genoemde gebieden kunnen overlappen. Activiteiten die een negatief effect hebben op Natura 2000-gebieden zijn verboden. Dat geldt ook voor activiteiten buiten de gebieden die een negatief effect hebben binnen het gebied. Voor activiteiten is een vergunning mogelijk. Een vergunning wordt pas afgegeven wanneer een zogenaamde 'habitattoets' is doorlopen. Hieruit moet blijken dat de natuurlijke kenmerken van het gebied niet worden aangetast en de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van de soorten niet verslechtert en geen verstoring van soorten optreedt. Een vergunning wordt afgegeven door de betreffende provincie.

Het **Gelders Natuurnetwerk (GNN)** en **Groene Ontwikkelingszone (GO)** komt voort uit het herdefiniëren van de voormalige Ecologische Hoofdstructuur (EHS) door de provincie Gelderland. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. In het GNN is uitsluitend sprake van een natuurbestemming. Binnen het GNN en GO zijn ruimtelijke ontwikkelingen slechts mogelijk wanneer deze van groot algemeen of provinciaal belang zijn én er geen reële alternatieven zijn. Er geldt dan wel een compensatieverplichting om negatieve effecten teniet te doen.

6.3 Soortenbescherming

Onder de Wet natuurbescherming zijn verschillende beschermingsregimes te onderscheiden: soorten van de Vogelrichtlijn (VR), soorten van de Habitatrichtlijn (HR) en overige beschermde soorten genoemd in bijlage A behorend bij artikel 3.10 van de Wnb. Daarnaast hebben provincies de vrijheid om voor bepaalde soorten uit de laatste categorie vrijstelling te verlenen bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting en bestendig beheer en onderhoud. Gedetailleerde informatie over het onderdeel soortenbescherming, inclusief lijsten van beschermde soorten, is onder meer te vinden op de website van de Rijksoverheid.

6.4 Rode lijsten

Rode lijsten geven een overzicht van soorten die uit Nederland zijn verdwenen of duidelijk achteruit zijn gegaan. Rode lijsten hebben een signaleringsfunctie en geen juridische status. Plaatsing op de lijst betekent daarom niet automatisch dat de soort beschermd is. Daarvoor is opname van de soort onder de Wet natuurbescherming nodig. De Rode lijsten zijn richtinggevend voor toekomstig beleid. Van overheden en terreinbeherende organisaties wordt verwacht dat zij bij beleid en beheer rekening houden met de Rode lijsten.